

EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2011.11.23
KOM(2011) 819 galutinis

2011/0385 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl valstybių narių, kurios turi didelių finansinio stabilumo euro zonoje sunkumų arba kurioms tokie sunkumai gresia, ekonominės ir biudžeto priežiūros griežtinimo

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl valstybių narių, kurios turi didelių finansinio stabilumo euro zonoje sunkumų arba kurioms tokie sunkumai gresia, ekonominės ir biudžeto priežiūros griežtinimo

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 136 straipsnį kartu su 121 straipsnio 6 dalimi,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos Centrinio Banko nuomonę,

teisės akto pasiūlymą perdavus nacionaliniams parlamentams,

laikydami įprastos teisėkūros procedūras,

kadangi:

- (1) precedento neturinti pasaulinė krizė, apėmusi pasaulį pastaruosius trejus metus, labai pakenkė ekonomikos augimui ir finansiniam stabilumui ir sukėlė didelį valstybių narių valdžios sektoriaus deficito ir skolos būklės pablogėjimą, priversdama kai kurias iš jų kreiptis finansinės pagalbos už Sąjungos sistemos ribų;
- (2) visiškas Sutartimi sukurtos Sąjungos daugiašalės priežiūros sistemos ir galimų politikos sąlygų, susijusių su šia finansine pagalba, nuoseklumas turėtų būti įtvirtintas Sąjungos teisėje. Valstybių narių, kurių valiuta yra euro, ekonomikos ir finansų integracijai reikalinga griežtesnė priežiūra, kad būtų išvengta finansinio stabilumo sunkumų patiriančios valstybės narės užkrečiamojo poveikio likusioje euro zonos dalyje;
- (3) ekonominės ir fiskalinės priežiūros intensyvumas turėtų būti proporcingas patiriamų finansinių sunkumų dydžiui ir turėtų atitikti gautos finansinės pagalbos, kuri gali būti skirtinga – nuo tiesiog prevencinės paramos, grindžiamos reikalavimų atitikimo sąlygomis, iki išsamios makroekonominio koregavimo programos, apimančios griežtas politikos sąlygas, pobūdį;
- (4) jei valstybė narė, kurios valiuta yra euro, patiria arba rizikuoja patirti rimtų finansinių sutrikimų, jai turėtų būti taikoma griežtesnė priežiūra, siekiant užtikrinti greitą jos normalios būklės atkūrimą ir apsaugoti kitas euro zonos valstybes nares nuo galimo neigiamo šalutinio poveikio. Ši griežtesnė priežiūra turėtų apimti geresnę prieigą prie informacijos, reikalingos ekonominei, fiskalinei ir finansinei situacijai įdėmiai stebėti, ir reguliarų ataskaitų teikimą Ekonomikos ir finansų komitetui (EFK) arba kuriam nors

pakomitečiui, kurį pastarasis gali nurodyti tuo tikslu. Tos pačios priežiūros sąlygos turėtų būti taikomos valstybėms narėms, prašančioms prevencinės pagalbos iš Europos finansinio stabilumo fondo (EFSF), Europos stabilumo mechanizmo (ESM), Tarptautinio valiutos fondo (TVF) ar kitos tarptautinės finansų institucijos;

- (5) valstybių narių, kurioms taikoma makroekonominio koregavimo programa, ekonominės ir fiskalinės situacijos priežiūra turėtų būti labai sugriežtinta. Dėl visapusiško tokios programos pobūdžio kiti ekonominės ir fiskalinės priežiūros procesai turėtų būti sustabdyti, kol vykdoma makroekonominio koregavimo programa, siekiant išvengti ataskaitų teikimo prievolės dubliavimo;
- (6) turėtų būti nustatytos taisyklės, skirtos stiprinti dialogą tarp Sąjungos institucijų, visų pirma, Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos, ir užtikrinti didesnę skaidrumą ir atskaitomybę;
- (7) priėmus sprendimą dėl valstybės narės koregavimo programos nesilaikymo taip pat bus sustabdyti Sąjungos fondų mokėjimai ar išsipareigojimai, kaip numatyta Reglamento (ES) Nr. XXX, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui, kurių veiklos gairės pateiktos Bendroje strateginėje programoje, bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui ir Sanglaudos fondui taikytinos bendrosios nuostatos, ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1083/2006, 21 straipsnio 6 dalyje,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

1. Šiuo reglamentu nustatomos valstybių narių, kurios turi didelių finansinio stabilumo sunkumų arba kurioms tokie sunkumai gresia ir (arba) kurios gauna arba gali gauti finansinę pagalbą iš vienos ar kelių kitų valstybių, Europos finansinio stabilumo fondo (EFSF), Europos finansinės padėties stabilizavimo priemonės (EFSM), Europos stabilumo mechanizmo (ESM) ar kitų tarptautinių finansų institucijų (IFI), kaip antai Tarptautinio valiutos fondo (TVF), ekonominės ir biudžeto priežiūros griežtinimo nuostatos.
2. Šis reglamentas taikomas valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro.

2 straipsnis

Valstybės narės, kurioms taikoma griežtesnė priežiūra

1. Komisija gali nuspręsti valstybei narei, turinčiai didelių finansinio stabilumo sunkumų, taikyti griežtesnę priežiūrą. Tokiai valstybei narei suteikiama galimybė iš anksto pareikšti savo nuomonę. Kas šešis mėnesius Komisija sprendžia, ar reikia toliau taikyti griežtesnę priežiūrą.
2. Komisija sprendžia, ar valstybei narei, kuri prevenciškai gauna finansinę pagalbą iš vienos ar kelių kitų valstybių, EFSF, ESM ar kitos tarptautinės finansų institucijos, kaip antai TVF, taikyti griežtesnę priežiūrą. Komisija sudaro atitinkamų prevencinių

finansinės pagalbos priemonių sąrašą ir nuolat jį atnaujina, atsižvelgdama į galimus EFSF, ESM ar kitos susijusios tarptautinės finansų institucijos finansinės paramos politikos pasikeitimus.

3. 2 dalis netaikoma valstybei narėi, prevenciškai gaunančiai finansinę pagalbą kredito linijos forma, kuri nepriklauso nuo to, ar atitinkama valstybė narė priėmė naujas politikos priemones, jei kredito linija nepasinaudojama.

3 straipsnis *Griežtesnė priežiūra*

1. Valstybė narė, kuriai taikoma griežtesnė priežiūra, konsultuodamasi ir bendradarbiaudama su Komisija, veikiančia kartu su Europos Centrinio Banku (ECB), imasi priemonių, skirtų sunkumų priežastims arba galimoms priežastims šalinti.
2. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. XXX 7 straipsnio 2, 3 ir 6 dalyse numatyta atidesnė fiskalinės situacijos stebėseną taikoma valstybei narėi, kuriai taikoma griežtesnė priežiūra, nepriklausomai nuo paviršinio deficito egzistavimo. Ataskaita pagal šio straipsnio 3 dalį pateikiama kas ketvirtį.
3. Komisijai paprašius, valstybė narė, kuriai taikoma griežtesnė priežiūra:
  - (a) nustatytu dažnumu pateikia Komisijai, ECB ir Europos bankininkystės institucijai (EBI) išskaidytą informaciją apie finansų įstaigų, kurias prižiūri nacionalinės priežiūros institucijos, finansinę situaciją;
  - (b) Europos bankininkystės institucijos prižiūrima vykdo testavimą nepalankiausiomis sąlygomis arba jautrumo analizę, kai reikia įvertinti bankų sektoriaus atsparumą įvairiems makroekonominiams ir finansiniams sukrėtimams, kaip nurodyta Komisijos ir ECB, ir pasidalija su jomis išsamiais rezultatais;
  - (c) dalyvauja reguliariuose jos bankų sektoriaus priežiūros gebėjimų vertinimuose, atliekamuose per specialų EBI vykdomą tarpusavio vertinimą;
  - (d) teikia visą informaciją, reikalingą makroekonominiams disbalansams stebėti, kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente Nr. XXX dėl makroekonominio disbalanso prevencijos ir naikinimo.
4. Komisija kartu su ECB vykdo reguliarius išvykstamuosius patikrinimus valstybėje narėje, kuriai taikoma priežiūra, siekdama patikrinti, kokia pažanga padaryta įgyvendinant 1, 2 ir 3 dalyse nurodytas priemones. Kiekvieną ketvirtį ji teikia savo išvadą Ekonomikos ir finansų komitetui (EFK) – arba kuriam nors pakomitečiui, kurį pastarasis gali nurodyti tuo tikslu – ir įvertina, ar reikalingos tolesnės priemonės. Šie išvykstamieji patikrinimai pakeičia Reglamento (EB) 1467/97 10a straipsnio 2 dalyje numatytą stebėseną vietoje.
5. Kai nusprendžiama – remiantis 4 dalyje numatytu įvertinimu – kad reikalingos tolesnės priemonės ir kad atitinkamos valstybės narės finansinė situacija turi didelį neigiamą poveikį euro zonos finansiniam stabilumui, Taryba, remdamasi Komisijos

pasiūlymu kvalifikuota balsų dauguma gali rekomenduoti atitinkamai valstybei narei kreiptis finansinės pagalbos ir parengti makroekonominio koregavimo programą. Taryba gali nuspręsti šią rekomendaciją paskelbti viešai.

6. Kai rekomendacija pagal 5 dalį paskelbiama viešai:
  - (a) atitinkamas Europos Parlamento komitetas gali pakviesti atitinkamos valstybės narės atstovus pasikeisti nuomonėmis;
  - (b) atitinkamos valstybės narės parlamentas gali pakviesti Komisijos atstovus pasikeisti nuomonėmis.

4 straipsnis

Informacija apie numatomus finansinės pagalbos prašymus

Valstybė narė, norinti gauti finansinę pagalbą iš vienos ar kelių kitų valstybių, EFSF, ESM, Tarptautinio valiutos fondo (TVF) ar kitos institucijos, nepriklausančios Sąjungos sistemai, nedelsdama apie savo ketinimus informuoja Tarybą, Komisiją ir ECB. Gavęs Komisijos įvertinimą, EFK arba kuris nors pakomitetas, kurį pastarasis gali nurodyti tuo tikslu, surengia šio numatomo prašymo aptarimą.

5 straipsnis

Valstybės skolos tvarumo įvertinimas

Kai finansinės pagalbos kreipiamasi į EFSF ar ESM, Komisija – kartu su ECB ir, kai įmanoma, TVF – parengia atitinkamos valstybės narės valstybės skolos tvarumo, taip pat valstybės narės gebėjimo gražinti numatomą finansinę pagalbą analizę ir perduoda ją EFK arba kuriam nors pakomitečiui, kurį pastarasis gali nurodyti tuo tikslu.

6 straipsnis

Makroekonominio koregavimo programa

1. Valstybė narė, gaunanti finansinę pagalbą iš vienos ar kelių kitų valstybių, IMF, EFSF ar ESM, Komisijos, veikiančios kartu su ECB, pritarimu parengia koregavimo programos, skirtos patikimai ir tvariai ekonominei ir finansinei situacijai ir jos gebėjimui finansuoti visus savo poreikius finansų rinkose atkurti, projektą. Koregavimo programos projekte atsižvelgiama į esamas rekomendacijas, skirtas atitinkamai valstybei narei pagal Sutarties 121, 126 ir (arba) 148 straipsnius – ir į jos veiksmus jas įgyvendinant – kartu siekiant plėsti, stiprinti ir gilinti reikalingas politikos priemones.
2. Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, kvalifikuota balsų dauguma tvirtina koregavimo programą.
3. Komisija kartu su ECB stebi pažangą, padarytą įgyvendinant koregavimo programą, ir kas tris mėnesius informuoja EFK ar kurį nors pakomitetį, kurį pastarasis gali nurodyti tuo tikslu. Atitinkama valstybė narė visapusiškai bendradarbiauja su

Komisija. Visų pirma, ji pateikia Komisijai visą informaciją, kurią pastaroji laiko būtina programai stebėti. Taikoma 3 straipsnio 3 dalis.

4. Komisija, bendradarbiaudama su ECB, kartu su atitinkama valstybe nare analizuoja, kokie jos koregavimo programos pakeitimai gali būti reikalingi. Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, kvalifikuota balsų dauguma priima sprendimą dėl koregavimo programos pakeitimų.
5. Jeigu vykdant 3 dalyje nurodytą stebėseną nustatomi dideli nukrypimai nuo makroekonominio koregavimo programos, Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, kvalifikuota balsų dauguma gali nuspręsti, kad atitinkama valstybė narė nevykdo koregavimo programoje nustatytų politikos reikalavimų.
6. Jei valstybė narė, kuriai taikoma koregavimo programa, turi nepakankamai administracinių pajėgumų arba patiria didelių problemų įgyvendindama savo koregavimo programą, ji kreipiasi techninės pagalbos į Komisiją.
7. Atitinkamas Europos Parlamento komitetas gali pakviesti atitinkamos valstybės narės atstovus pasikeisti nuomonėmis apie pažangą, padarytą įgyvendinant koregavimo programą.
8. Atitinkamos valstybės narės parlamentas gali pakviesti Komisijos atstovus pasikeisti nuomonėmis apie pažangą, padarytą įgyvendinant koregavimo programą.

7 straipsnis

Perviršinio deficito procedūros atitikimas

1. Laikoma, kad koregavimo programa ir jos pakeitimai, numatyti šio reglamento 6 straipsnyje, pakeičia Tarybos reglamento (EB) Nr. 1466/97 4 straipsnyje numatytas stabilumo programas.
2. Jei atitinkamai valstybei narei yra pateikta rekomendacija pagal Sutarties 126 straipsnio 7 dalį arba išpėjimas pagal Sutarties 126 straipsnio 9 dalį dėl perviršinio deficito padėties ištaisymo:
  - (a) laikoma, kad šio reglamento 6 straipsnyje numatyta koregavimo programa taip pat atitinkamai pakeičia Tarybos reglamento (EB) Nr. 1467/97 3 straipsnio 4a dalyje ir 5 straipsnio 1a dalyje numatytas ataskaitas;
  - (b) laikoma, kad minėtoje rekomendacijoje ir išpėjime metiniai biudžeto tikslai koregavimo programoje, numatytoje šio reglamento 6 straipsnio 3 dalyje, atitinkamai pakeičia metinius biudžeto tikslus, numatytus pagal Reglamento (EB) Nr. 1467/97 3 straipsnio 4 dalį ir 5 straipsnio 1 dalį. Jei atitinkamai valstybei narei yra pateiktas išpėjimas pagal Sutarties 126 straipsnio 9 dalį, laikoma, kad šio reglamento 6 straipsnio 3 dalyje numatyta koregavimo programa taip pat pakeičia nurodymus dėl priemonių, kuriomis siekiama išpėjime pagal Reglamento (EB) Nr. 1467/97 5 straipsnio 1 dalį numatytų tikslų;
  - (c) laikoma, kad šio reglamento 6 straipsnio 3 dalyje numatyta stebėseną pakeičia stebėseną, numatytą Tarybos reglamento (EB) Nr. 1467/97 10 straipsnio 1

dalyje ir 10a straipsnyje, ir stebėseną, kuria grindžiamas bet koks sprendimas, numatytas Reglamento (EB) Nr. 1467/97 4 straipsnio 2 dalyje ir 6 straipsnio 2 dalyje.

8 straipsnis
Perviršinio disbalanso procedūros atitikimas

Tose valstybėse narėse, kurioms taikoma makroekonominio koregavimo programa, patvirtinta Tarybos pagal šio reglamento 6 straipsnio 2 dalį, Reglamento (ES) Nr. XXX dėl makroekonominio disbalanso prevencijos ir naikinimo įgyvendinimas sustabdomas. Sustabdymas galioja visą makroekonominio koregavimo programos laikotarpį.

9 straipsnis
Europos ekonominės politikos koordinavimo semestro atitikimas

Laikoma, kad šio reglamento 6 straipsnio 3 dalyje numatyta stebėseną pakeičia Europos ekonominės politikos koordinavimo semestro stebėseną ir vertinimą, numatytus Reglamento (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo 2a straipsnyje.

10 straipsnis
Reglamento (ES) Nr. XXX dėl euro zonos valstybių narių biudžeto planų projektų stebėsenos ir vertinimo ir perviršinio deficito padėties ištaisymo užtikrinimo bendrųjų nuostatų atitikimas

Reglamento (ES) Nr. XXX dėl biudžeto planų projektų stebėsenos ir vertinimo ir euro zonos valstybių narių perviršinio deficito padėties ištaisymo užtikrinimo bendrųjų nuostatų įgyvendinimas sustabdomas tose valstybėse narėse, kurioms taikoma makroekonominio koregavimo programa, patvirtinta Tarybos pagal šio reglamento 6 straipsnio 2 dalį. Sustabdymas galioja visą makroekonominio koregavimo programos laikotarpį.

11 straipsnis
Priežiūra po programos įgyvendinimo

1. Valstybei narei bus taikoma priežiūra po programos įgyvendinimo, kol bus gražinta ne mažiau kaip 75 % finansinės pagalbos, gautos iš vienos arba kelių kitų valstybių narių, EFSM, EFSF ar ESM. Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, kvalifikuota balsų dauguma gali pratęsti po programos įgyvendinimo vykdomos priežiūros trukmę.
2. Taikoma 3 straipsnio 3 dalis. Komisijos prašymu valstybė narė taip pat teikia informaciją, nurodytą Reglamento (ES) Nr. XXX dėl biudžeto planų projektų stebėsenos ir vertinimo ir euro zonos valstybių narių perviršinio deficito padėties ištaisymo užtikrinimo bendrųjų nuostatų 7 straipsnio 3 dalyje.
3. Komisija kartu su ECB vykdo reguliarius išvykstamuosius patikrinimus valstybėje narėje, kuriai taikoma priežiūra po programos įgyvendinimo, siekdama įvertinti jos

ekonominę, fiskalinę ir finansinę situaciją. Kiekvieną pusmetį ji pateikia savo išvadas EFK – arba kuriam nors pakomitečiui, kurį pastarasis gali nurodyti tuo tikslu – ir įvertina, ar reikalingos taisomosios priemonės.

4. Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, kvalifikuota balsų dauguma gali rekomenduoti valstybei narei, kuriai taikoma priežiūra po programos įgyvendinimo, imtis taisomųjų priemonių.

12 straipsnis Balsavimas Taryboje

Dėl 2 straipsnio 1 dalyje, 3 straipsnyje, 6 straipsnio 2 ir 4 dalyse ir 11 straipsnio 4 dalyje nurodytų priemonių balsuoja tik tie Tarybos nariai, kurie atstovauja valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, o Taryba sprendimą priima neatsižvelgdama į Tarybos nario, atstovaujančio atitinkamai valstybei narei, balsą.

Pirmoje pastraipoje minėtų Tarybos narių kvalifikuota balsų dauguma apskaičiuojama pagal Sutarties 238 straipsnio 3 dalies b punktą.

13 straipsnis Pagalbos tipai ir paskolos, kurioms netaikomi 5 ir 6 straipsniai

5 ir 6 straipsnių nuostatos netaikomos prevenciškai teikiamai finansinei pagalbai ir paskoloms, skirtoms finansų įstaigų kapitalui atkurti.

14 straipsnis Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas pagal Sutartį privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

*Europos Parlamento vardu
Pirmininkas*

*Tarybos vardu
Pirmininkas*